

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta)

2010. gada 9. septembrī*

Lieta T-359/04

British Aggregates Association, Lanarka [*Lanark*] (Apvienotā Karaliste),

Healy Bros. Ltd, Midltona [*Middleton*] (Īrija),

David K. Trotter & Sons Ltd, Meinorhamiltona [*Manorhamilton*] (Īrija),

ko pārstāv K. Paunsijs [*C. Pouncey*], *solicitor*, un L. van den Hende [*L. Van den Hende*],
advokāts,

prasītājas,

* Tiesvedības valoda — angļu.

pret

Eiropas Komisiju, ko pārstāv J. Flets [*J. Flett*] un T. Šarfs [*T. Scharf*], pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko sākotnēji pārstāvēja M. Bezels [*M. Bethell*], pēc tam — E. Dženkinsone [*E. Jenkinson*] un I. Rao [*I. Rao*] un visbeidzot — S. Osovskis [*S. Ossowski*], pārstāvji, kuriem palīdz M. Hola [*M. Hall*] un Dž. Fačenna [*G. Facenna*], *barristers*,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību atcelt Komisijas 2004. gada 7. maija Lēmumu C(2004) 1614, galīgā redakcija, ar kuru nolemts necelt iebildumus par attiecībā uz Ziemeļīriju pastāvošajā atbrīvojuma no nodokļa par minerālajiem materiāliem Apvienotajā Karalistē režīmā izdarītajiem grozījumiem.

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši M. Preks [*M. Prek*] un V. M. Čuke [*V. M. Ciucă*] (referents),

sekretāre K. Kanca [*C. Kantza*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 3. jūnija tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Tiesvedības rašanās fakti

- 1 Pirmā no prasītājām, *British Aggregates Association* (turpmāk tekstā — “BAA”), ir apvienība, kas apvieno mazos neatkarīgos uzņēmumus, kuri Apvienotajā Karalistē darbojas karjeru apsaimniekošanas nozarē. Tā ietver 55 dalībniekus, kas apsaimnieko vairāk nekā 100 karjerus. Lielākā daļa no tās sastāvā ietilpstošajiem dalībniekiem apsaimnieko karjerus Lielbritānijā (izslēdzot līdz ar to Ziemeļīriju). Šajā lietā BAA darbojas to savu dalībnieku labā, kuri apsaimnieko karjerus Lielbritānijā.

- 2 Otrā prasītāja, *Healy Bros. Ltd*, un trešā prasītāja, *David K. Trotter & Sons Ltd* (turpmāk tekstā — “*DK Trotter*”), ir Īrijā reģistrētas minerālo materiālu ražotājas.

- 3 Šī lieta attiecas uz Ziemeļīrijai piešķirto atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa, kuru Eiropas Kopienų Komisija 2004. gada 7. maija Lēmumā C(2004) 1614, galīgā redakcijā, kas adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei (Valsts atbalsts N 2/04 — Nodoklis par minerālajiem materiāliem — Ziemeļīrija) (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”), iepriekšējās izskatīšanas stadijas noslēgumā atzina par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu. 2005. gada 2. aprīlī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts saīsināts paziņojums par šo lēmumu (C 81, 4. lpp.). Komisija uzskatīja, ka ir tikuši izpildīti Kopienų pamatnostādņu valsts atbalstam vides aizsardzībā (OV 2001, C 37, 3. lpp.; turpmāk tekstā — “pamatnostādņu”) paredzētie nosacījumi.

Vispārējais AGL režīms

- 4 Šī dabas resursu nodokļa vispārējais režīms, kura nosaukums ir “nodokļa par minerālajiem materiāliem pakāpeniska ieviešana Ziemeļīrijā” (*Aggregates Levy*, turpmāk tekstā — “*AGL*”), Apvienotajā Karalistē tika ieviests ar *Finance Act 2001* (Finanšu likums 2001. gadam) otrās daļas 16.–49. pantu un tā 4.–10. pielikumu.

- 5 Tiesību noteikumi, kuros bija paredzēta *AGL* ieviešana, saskaņā ar *Finance Act 2001* ieviešanas noteikumiem stājās spēkā 2002. gada 1. aprīlī.

- 6 Ar *Finance Act 2002* (Finanšu likums 2002. gadam) 129.–133. pantu un 38. pielikumu *Finance Act 2001* tika grozīts. Grozītajos noteikumos citu starpā bija paredzēts pārējas periods nodokļa ieviešanai Ziemeļīrijā.
- 7 *AGL* tiek piemērots 1,60 sterliņu mārciņu (GBP) apmērā par tonnu minerālo materiālu, kas tiek izmantoti komerciāliem mērķiem (*Finance Act 2001* 16. panta 4. punkts).
- 8 Grozītā *Finance Act 2001* 16. panta 2. punktā ir noteikts, ka *AGL* ir maksājams, tiklīdz, sākot no likuma spēkā stāšanās brīža, noteikts daudzums ar nodokli apliekamo minerālo materiālu tiek komerciāli izmantots Apvienotajā Karalistē. Līdz ar to tas attiecas gan uz ievestajiem, gan uz Apvienotajā Karalistē iegūtajiem minerālajiem materiāliem.
- 9 Ar 2002. gada 24. aprīļa Lēmumu C(2002) 1478, galīgā redakcija (Valsts atbalsts N 863/01 — Nodoklis par minerālajiem materiāliem) (turpmāk tekstā — “2002. gada lēmums”), Komisija apstiprināja *AGL*. 2002. gada 5. jūnijā *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts saīsināts paziņojums par šo lēmumu (C 133, 11. lpp.).
- 10 Šajā 2002. gada lēmumā Komisija nolēma necelt iebildumus par *AGL*, jo uzskatīja, ka šī nodokļa piemērojamība ir pamatojama ar attiecīgā nodokļa režīma loģiku un raksturu un ka *AGL* līdz ar to nav kvalificējams kā valsts atbalsts EKL 87. panta izpratnē.
- 11 *AGL* ir vides nodoklis, ar kuru tiek aplikti minerālie materiāli, lai samazinātu un veicinātu racionālāku minerālu, kas parasti tiek izmantoti kā minerālie materiāli, iegūšanu, veicinot to aizstāšanu ar otrreiz pārstrādātiem minerālajiem materiāliem vai citiem neapstrādātiem minerālajiem materiāliem, kas ir atbrīvoti no nodokļa, tādējādi veicot ieguldījumu vides aizsardzībā.

- 12 *AGL* attiecas uz iežu, smilts un grants, kas tiek lietoti kā minerālie materiāli, komerciālo izmantošanu, bet tas neattiecas uz šiem materiāliem, ja tie tiek izmantoti citiem mērķiem. *AGL* tiek iekasēts tikai par neapstrādātiem minerālajiem materiāliem. Tas netiek piemērots minerālajiem materiāliem, kas iegūti kā citu procesu blakusprodukti vai atkritumi, nedz arī otrreiz pārstrādātajiem minerālajiem materiāliem.
- 13 Attiecībā uz Ziemeļīriju *Finance Act 2001* bija paredzēts degresīvs atbrīvojuma no *AGL* režīms, kas sadalīts 5 gados. Pirmajā gadā attiecībā uz *AGL* bija paredzēta nodokļa likme 0% apmērā. Maksājamā nodokļa likme katru gadu pieaug par 20%, pēc 5 gadiem sasniedzot 100%. Šī pasākuma izmaksas, proti, nodokļu ieņēmumu zaudējumi Apvienotajā Karalistē šiem 5 gadiem bija aprēķināti GBP 45 miljonu apmērā.
- 14 Apvienotā Karaliste šo īpašo Ziemeļīrijai piemēroto režīmu pamatoja ar vēlmi novērst Ziemeļīrijas neapstrādāto minerālo materiālu ieguves un apstrādes uzņēmumu starptautiskās konkurētspējas īslaicīga zuduma risku, kas izriet no šīs valsts specifiskās situācijas Apvienotās Karalistes ietvaros, tiktāl, ciktāl tai ir sauszemes robeža ar citu dalībvalsti. Minerālo materiālu un pārstrādāto produktu ieviešana un izvešana no un uz Ziemeļīriju līdz ar to ir vieglāk īstenojama, nekā tas ir saistībā ar citiem Apvienotās Karalistes reģioniem.
- 15 Līdz ar to Komisija savā 2002. gada lēmumā attiecībā uz Ziemeļīriju pastāvošo degresīvo atbrīvojuma no nodokļa režīmu atzina par saderīgu ar kopējo tirgu un neuzsāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto oficiālās izmeklēšanas procedūru.
- 16 Saistībā ar 2002. gada lēmumu *BAA* vēlāk cēla prasību Pirmās instances tiesā par daļēju tiesību akta atcelšanu (Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. septembra spriedums lietā T-210/02 *British Aggregates*/Komisija, Krājums, II-2789. lpp.). Šajā lietā

BAA apstrīdēja nevis Komisijas secinājumu par to, ka *AGL* pakāpeniskā ieviešana Ziemeļīrijā ir ar kopējo tirgu saderīgs atbalsts, bet gan Komisijas vērtējumu par to, ka *AGL* nav uzskatāms par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

- ¹⁷ Ar iepriekš 16. punktā minēto 2006. gada 13. septembra spriedumu lietā *British Aggregates/Komisija* Pirmās instances tiesa noraidīja *BAA* prasību. Savā spriedumā tā norādīja, ka Komisija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, izvērtējuma nodokļa par minerālajiem materiāliem piemērošanas jomu, un ka līdz ar to *AGL* nav uzskatāms par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē. *BAA* 2006. gada 27. novembrī iesniedza apelācijas sūdzību par šo spriedumu.
- ¹⁸ Ar 2008. gada 22. decembra spriedumu lietā C-487/06 P *British Aggregates/Komisija*, Krājums, I-10505. lpp.) Tiesa atcēla iepriekš 16. punktā minēto 2006. gada 13. septembra spriedumu lietā *British Aggregates/Komisija* un nodeva lietu atpakaļ Pirmās instances tiesai.

“AGL” grozījumi attiecībā uz Ziemeļīrijai piešķirto atbrīvojumu

- ¹⁹ Konstatējuma, ka, ieviešot progresīvo *AGL* Ziemeļīrijā, mērķi, kurus bija paredzēts sasniegt, nav īstenojusies, kā plānots, Apvienotā Karaliste nolēma aizstāt regresīvo minerālo materiālu atbrīvojumu no nodokļa Ziemeļīrijā ar jaunu atbrīvojuma no nodokļa režīmu.

- 20 Pat pēc progresīvā *AGL* ieviešanas tika konstatēts nedeklarēto minerālo materiālu, par kuriem *AGL* nebija samaksāts, ieviešanas Ziemeļīrijā no Īrijas pieaugums, kā rezultātā radās būtisks minerālo materiālu nozares Ziemeļīrijā konkurētspējas zuduma risks. Tāpat arī gaidītās priekšrocības vides aizsardzības jomā Ziemeļīrijā neistenojās, kā paredzēts. Tas bija saistīts ar otrreiz pārstrādāto un alternatīvo materiālu, kam nodoklis netiek piemērots, ierobežoto pieejamību Ziemeļīrijā un ar tikpat kā nepastāvošo infrastruktūru šo materiālu iegūšanai un apstrādei. Līdz ar to, kā apgalvo Apvienotās Karalistes iestādes, progresīvā *AGL* ieviešana nav devusi Ziemeļīrijas pārstrādāto produktu nozarei pietiekami daudz laika, lai varētu pielāgoties šai attīstībai, pārejot uz otrreiz pārstrādātiem vai alternatīviem materiāliem.
- 21 Tieši šo iemeslu dēļ Apvienotā Karaliste aizstāja Ziemeļīrijā pastāvošo regresīvo atbrīvojuma no nodokļa režīmu ar jauno atbrīvojuma no nodokļa režīmu. Saskaņā ar šo jauno režīmu, lai efektīvi varētu sasniegt vides aizsardzības jomā izvirzītos mērķus, Ziemeļīrijā reģistrētajiem saimnieciskās darbības subjektiem, kas ir noslēguši līgumu vides aizsardzības jomā ar Apvienotās Karalistes iestādēm, laika posmā no 2004. gada 1. aprīļa līdz 2011. gada 31. martam ir jāmaksā tikai 20 % no *AGL* un līdz ar to tie saņem atbrīvojumu no *AGL* 80 % apmērā. Tomēr šis atbrīvojums no nodokļa ir pakļauts nosacījumam, ka uzņēmumi, kas vēlas to izmantot, uzņemas oficiālas saistības un ievēro ar Apvienotās Karalistes valdību noslēgtos līgumus, kuros tiem noteikts pienākums piedalīties vides uzlabošanas programmā visā attiecīgā atbrīvojuma darbības laikā.

Procedūra Komisijā

- 22 2004. gada 5. janvārī Apvienotā Karaliste paziņoja Komisijai par jauno atbrīvojuma no nodokļa režīmu.

- 23 Ar 2004. gada 9. februāra vēstuli *BAA* iesniedza Komisijā sūdzību par šo jauno atbrīvojuma no nodokļa režīmu, lūdzot tai uzsākt oficiālās izmeklēšanas procedūru.
- 24 2004. gada 12. februārī Komisija nosūtīja personai, kas iestājusies lietā, papildu informācijas pieprasījumu.
- 25 Apvienotā Karaliste atbildēja uz šo lūgumu ar 2004. gada 11. marta un 2. aprīļa vēstulēm.

Apstrīdētais lēmums

- 26 2004. gada 7. maijā Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu, kurā jaunais atbrīvojuma no nodokļa režīms bija atzīts par valsts atbalstu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, kas tomēr ir saderīgs ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Līdz ar to Komisija noraidīja *BAA* sūdzību, neuzsākot oficiālās izmeklēšanas procedūru.
- 27 Apstrīdētajā lēmumā Komisija vispirms norādīja, ka attiecībā uz Ziemeļīrijai piemēroto nodokļu režīmu tā savā 2002. gada lēmumā ir konstatējusi, ka *AGL* pakāpeniskā ieviešana Ziemeļīrijā ir saderīga ar pamatnostādņu E.3.2. punkta noteikumiem. Šajā ziņā tika atzīts, ka *AGL* piemērošanas gadījumā Ziemeļīrijas ražotājiem pastāvētu risks zaudēt to starptautisko konkurētspēju, it īpaši attiecībā pret Īrijas minerālo materiālu ražotājiem.

- 28 Saistībā ar jauno atbrīvojuma no nodokļa režīmu Komisija arī norādīja, ka Apvienotās Karalistes iestādes ir atzinušas, ka kopš *AGL* pakāpeniskās ieviešanas 2002. gadā tas ir nostādījis Ziemeļīrijas minerālo materiālu ražotājus vēl sarežģītākā konkurences stāvoklī, nekā sākumā bija paredzēts. Kā minēts šī sprieduma 20. punktā, pēc šī nodokļa ieviešanas Ziemeļīrijā tika konstatēts nelikumīgas minerālo materiālu ieguves un nedeklarētas to ieviešanas no Īrijas pieaugums un *AGL* abos šajos gadījumos netika iekasēts. Līdz ar to minerālo materiālu ieguves jomā darbojošies uzņēmumi, kas parasti nomaksā *AGL*, cieta no dempinga šo nelikumīgo no nodokļa atbrīvoto piegāžu dēļ un zaudēja savus pārdošanas ienākumus par labu šiem nelikumīgās darbības veicošajiem uzņēmumiem.
- 29 Komisija apstrīdētajā lēmumā ir arī piebildusi, ka, lai arī *AGL* atbilstoši Apvienotās Karalistes norādītajam ir bijusi jūtama pozitīva ietekme uz Lielbritānijas vides aizsardzību, *AGL* nebija paredzētās ietekmes Ziemeļīrijā, kur no nodokļa atbrīvoto otrreiz pārstrādāto vai alternatīvo materiālu pieejamība ir ļoti ierobežota un ar lokālu raksturu un kur praktiski nepastāv nekāda infrastruktūra šo materiālu iegūšanai un apstrādei. Apvienotās Karalistes iestādes uzskata, ka tas nozīmē, ka atbrīvojuma no nodokļa režīms, kas izriet no *Finance Act 2001*, nav devis Ziemeļīrijas pārstrādāto produktu ražotājiem pietiekami daudz laika, lai varētu pielāgoties *AGL* ieviešanai, pārorientējoties uz otrreiz pārstrādātiem vai alternatīviem materiāliem.
- 30 Komisija norāda, ka, lai varētu efektīvi sasniegt izvirzītos mērķus vides aizsardzības jomā, Apvienotās Karalistes valdība, kā minēts šī sprieduma 21. punktā, līdz ar to paredzēja pakārtot atbrīvojuma no nodokļa piešķiršanu nosacījumam par to, ka uzņēmumiem, kas vēlas to izmantot, ir jāuzņemas oficiālas saistības un jāievēro ar Apvienotās Karalistes valdību noslēgtie līgumi, kuros tiem noteikts pienākums piedalīties vides uzlabošanas programmā visā attiecīgā atbrīvojuma darbības laikā.

- 31 Lai sniegtu otrreiz pārstrādāto produktu nozare (proti, uzņēmumiem, kas darbojas minerālo materiālu tirdzniecības jomā) vairāk laika pielāgoties un sasniegt izvirzītos mērķus vides aizsardzības jomā, bija paredzēts esošo atbrīvojuma no nodokļa režīmu aizstāt ar jaunu pagaidu atbrīvojuma no *AGL* režīmu, kas būtu piemērojams visiem minerālo materiālu veidiem un saskaņā ar kuru būtu jāmaksā tikai 20% no parasti maksājāmā *AGL*. Šis jaunais režīms stājās spēkā 2004. gada 1. aprīlī, un tā darbības laiks ir līdz 2011. gada 31. martam (t.i., deviņi gadi, sākot no nodokļa iekasēšanas uzsākšanas 2002. gada 1. aprīlī).
- 32 Vispirms konstatējot, ka atbrīvojums no *AGL* Ziemeļīrijā izvietotajiem uzņēmumiem tika piešķirts no valsts līdzekļiem atbrīvojuma no nodokļa veidā un tas piešķir priekšrocības šiem iepriekš minētajiem uzņēmumiem, samazinot izmaksas, kas tiem parasti būtu bijušas, Komisija secināja, ka pastāv dalībvalsts piešķirts atbalsts, un vēlāk to izvērtēja, ņemot vērā pamatnostādnes.
- 33 Šajā ziņā Komisija, pirmkārt, uzsver, ka, tā kā *AGL* no 2002. gada aprīļa jau bija ieviests visā Apvienotās Karalistes teritorijā (t.sk. Ziemeļīrijā), tas ir atzīstams par jau pastāvošu nodokli.
- 34 Otrkārt, Komisija norāda, ka šis nodoklis tiek iekasēts vides aizsardzības apsvērumu dēļ un ka šo mērķi ir paredzēts sasniegt, veicinot neapstrādāto minerālo materiālu ieguves samazināšanu un alternatīvu materiālu izmantošanu. Šajā ziņā Komisija piebilst, kā norādīts šī sprieduma 29. punktā, ka saskaņā ar Apvienotās Karalistes iestāžu sniegto empīrisko informāciju, kaut arī *AGL* nav radījis plānoto rezultātu Ziemeļīrijā, tam vienalga ir bijusi jūtama pozitīva ietekme uz Lielbritānijas vides aizsardzību. Šajā ziņā Apvienotās Karalistes iestādes ir atzinušas, ka Lielbritānijā iegūto neapstrādāto minerālo materiālu skaits 2002. gadā ir būtiski samazinājies (proti, –5,7% salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu vidējo rādītāju), ka ar nodokli apliekamo minerālo materiālu izmaksas ir ievērojami augstākas nekā ar nodokli neapliekamo minerālo materiālu

izmaksas, kas liecina par to, ka ar minerālo materiālu piegādi saistītās izmaksas vides jomā tiek attiecinātas uz patērētājiem (internalizējot minerālo materiālu ieguves radīto negatīvo ietekmi uz vidi to ražošanas izmaksās), un ka otrreiz pārstrādāto un alternatīvo materiālu (kā, piemēram, slānekļa un kaolīna atkritumi) izmantošana ir palielinājusies un ir atvērta jaunās otrreizējās pārstrādes rūpnīcas.

- 35 Treškārt, Komisija norāda, ka principiālais lēmums atbrīvot no *AGL* atsevišķus Ziemeļrijas uzņēmumus ir ticis pieņemts jau ieviešot šo nodokli 2002. gada 1. aprīli.
- 36 Komisija līdz ar to ir secinājusi, ka pamatnostādņu 51.2. punktā paredzētie nosacījumi ir izpildīti.
- 37 Attiecībā uz pamatnostādņu 51.1. punkta b) apakšpunkta otrajā daļā paredzētajiem nosacījumiem Komisija ir norādījusi, ka attiecīgā režīma ilgums ir septiņi gadi un ka samazinājums ir saistīts ar tādu valsts nodokli, kas ir ieviests, nepastāvot attiecīgam Kopienas nodoklim. Līdz ar to Komisija secināja, ka 20% likme, kas uzņēmumiem, kuriem ir piemērojams atbrīvojums no nodokļa, tik un tā ir jāmaksā, ir uzskatāma par būtisku valsts nodokļa daļu.
- 38 Tādējādi Komisija uzskatīja, ka pamatnostādnes paredzētie nosacījumi ir pilnībā izpildīti. Tādēļ tā ir secinājusi, ka atbrīvojuma no nodokļa režīms ir saderīgs ar kopējo tirgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktu.

- 39 Līdz ar to Komisija ir secinājusi, ka grozītais atbrīvojuma no *AGL* režīms attiecībā uz Ziemeļīriju ir saderīgs ar EK līguma noteikumiem un nolēma necelt iebildumus.

Tiesvedība

- 40 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas [tagad — Vispārējā tiesa] kancelejā iesniegts 2004. gada 30. augustā, prasītājas cēla šo prasību.
- 41 Ar 2005. gada 5. janvārī Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegto dokumentu Apvienotā Karaliste lūdza atļauju iestāties lietā, lai atbalstītu Komisijas prasījumus. Ar 2005. gada 4. marta rikojumu Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētājs atļāva šai dalībvalstij iestāties lietā. Persona, kas iestājusies lietā, iesniedza savu procesuālo rakstu, un pārējie lietas dalībnieki noteiktajā termiņā iesniedza par to savus apsvērumus.
- 42 Tā kā Pirmās instances tiesas palātu sastāvs tika mainīts, tiesnesis referents tagad darbojas piektajā palātā, kurai attiecīgi tika nodota šī lieta.
- 43 Kopā ar prasības pieteikumu prasītājas iesniedza arī pieteikumu par procesa organizatoriskajiem pasākumiem saskaņā ar Pirmās instances tiesas Reglamenta 64. panta 4. punktu un 68. un 70. pantu ar mērķi noteikt Komisijai pienākumu iesniegt vēstuli, kurā ietverta Apvienotās Karalistes pārbaudes procedūras laikā sniegtā “empīriskā informācija”, uz kuru ir norādīts Komisijas Ģenerāldirekcijas (*DG*) “Konkurence” ģenerāldirektora 2004. gada 20. jūlija vēstulē, kas adresēta *BAA* juridiskajam pārstāvim.

- 44 Ar Pirmās instances tiesas piektās palātas priekšēdētāja 2008. gada 24. septembra rīkojumu pēc lietas dalībnieku uzklaušīšanas tiesvedība šajā lietā atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 77. panta a) punktam un Tiesas Statūtu 54. panta 3. punktam tika apturēta līdz Tiesas nolēmuma lietā C-487/06 P pieņemšanai.
- 45 2008. gada 22. decembrī Tiesa pasludināja iepriekš 18. punktā minēto spriedumu lietā *British Aggregates/Komisija*. Līdz ar to tika atsākta arī tiesvedība šajā lietā.
- 46 Sekojot Pirmās instances tiesas aicinājumam, lietas dalībnieki iesniedza savus apsvērumus par iepriekš 18. punktā minētā sprieduma lietā *British Aggregates/Komisija* ietekmi uz šobrīd izskatāmo lietu.
- 47 Savos šajā jautājumā paustajos apsvērumos Komisija ir norādījusi, ka tā vairs neapstrīd šīs prasības pieņemamību.
- 48 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (piektā palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu. Lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem tika uzklaušīti 2009. gada 3. jūnija tiesas sēdē.
- 49 Tiesas sēdē prasītājas paziņoja, ka tās atsauc savu pieteikumu par procesa organizatoriskajiem pasākumiem saskaņā ar Reglamenta 64. panta 4. punktu un 68. un 70. pantu (skat. šī sprieduma 43. punktu).

- 50 Tiesas sēdē arī persona, kas iestājusies lietā, paziņoja, ka, ņemot vērā iepriekš 18. punktā minētā 2008. gada 22. decembra sprieduma lietā *British Aggregates*/Komisija pasludināšanu, tā vairs neapstrīd šīs prasības pieņemamību.

Lietas dalībnieku prasījumi

- 51 Prasītāju prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— atcelt apstrīdēto lēmumu;

— piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

- 52 Komisijas, ko atbalsta persona, kas iestājusies lietā, prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

— noraidīt prasību kā nepamatotu;

— piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

Ievada apsvērumi

⁵³ Savas prasības pamatojumam prasītājas ir izvirzījušas trīs prasības pamatus tiesību akta atcelšanai. Pirmais prasības pamats ir saistīts ar EKL 23. un 25. panta vai EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu, otrais prasības pamats — ar pamatnostādņu pārkāpumu un trešais — ar Komisijas procesuālo pienākumu pārkāpumu, it īpaši EKL 88. panta 2. punkta noteikumu pārkāpumu. Trešā prasības pamata ietvaros prasītājas arī pārmet Komisijai, ka apstrīdētajā lēmumā nav norādīts pamatojums un tādējādi ir pieļauts EKL 253. panta noteikumu, kā arī pienākumu, kas tai pastāv iepriekšējās izskatīšanas stadijas ietvaros, pārkāpums.

⁵⁴ Ar EKL 88. panta 2. punkta noteikumu pārkāpumu saistītā prasības pamata ietvaros prasītājas būtībā apgalvo, ka, atļaujot attiecīgo valsts atbalsta shēmu, veicot tikai iepriekšējo izskatīšanu, Komisija ir pārkāpusi EKL 88. panta 2. punkta un Pado-
mes 1999. gada 22. marta Regulas (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus [EKL 88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.), 4. panta 4. punkta, kurā Komisijai paredzēts pienākums uzsākt oficiālās izmeklēšanas procedūru, ja ir būtiskas neskaidrības par to, vai paziņotais pasākums ir saderīgs ar kopējo tirgu, noteikumus. BAA savas sūdzības pamatojumam norādītie argumenti un pierādījumi esot liecinājuši par būtiskām šaubām par to, pirmkārt, ka jaunais atbrīvojuma no nodokļa režīms nav saderīgs ar kopējo tirgu, it īpaši ar EKL 23. un 25. pantu vai EKL 90. pantu

(pirmais prasības pamats), un, otrkārt, ka nav izpildīti pamatnostādņēs paredzētie nosacījumi (otrais prasības pamats).

- 55 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 88. panta 2. punktā paredzētā oficiālās izmeklēšanas procedūra ir nepieciešama, ja Komisijai ir nopietnas grūtības izvērtēt, vai atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu. Tādējādi Komisija, lai pieņemtu atbalstam labvēlīgu lēmumu, var īstenot EKL 88. panta 3. punktā noteikto iepriekšējās izskatīšanas stadiju tikai tad, ja tā, veicot pirmo novērtēšanu, ir spējusi pārliecināties, ka šis atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu. Turpretī, ja, veicot šo pirmo novērtēšanu, Komisija nonāk pie pretēja slēdziena vai pat nav varējusi pārvarēt visas grūtības, kas radušās, izvērtējot šā atbalsta saderību ar kopējo tirgu, Komisijai ir pienākums uzklaut visus vajadzīgos viedokļus un saistībā ar to uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru (Tiesas 1984. gada 20. marta spriedums lietā 84/82 Vācija/Komisija, *Recueil*, 1451. lpp., 13. punkts; 1993. gada 19. maija spriedums lietā C-198/91 *Cook*/Komisija, *Recueil*, I-2487. lpp., 29. punkts; 1993. gada 15. jūnija spriedums lietā C-225/91 *Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 33. punkts, un 2009. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-431/07 P *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija, Krājums, I-2665. lpp., 61. punkts; skat. arī Pirmās instances tiesas 1995. gada 18. septembra spriedumu lietā T-49/93 *SIDE*/Komisija, *Recueil*, II-2501. lpp., 58. punkts).
- 56 Nopietnu grūtību jēdziens ir objektīvs. Šādu grūtību konstatēšana prasa izmeklēt gan apstākļus, kādos apstrīdētais pasākums ticis īstenots, gan pasākuma saturu, objektīvi salīdzinot lēmuma pamatojumu ar Komisijas rīcībā esošo informāciju brīdī, kad tā pieņēma lēmumu par apstrīdētā atbalsta saderību ar kopējo tirgu (iepriekš 55. punktā minētie spriedumi lietā *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija, 63. punkts, un lietā *SIDE*/Komisija, 60. punkts). No tā izriet, ka Vispārējās tiesas pārbaude, izvērtējot, vai ir pastāvējušas nopietnas grūtības, pēc definīcijas pārsniedz pārbaudi par to, vai ir pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā (šajā ziņā skat. iepriekš 55. punktā minētos spriedumus lietā *Cook*/Komisija, 31.–38. punkts, un lietā *Matra*/Komisija,

34.–39. punkts; Pirmās instances tiesas 2001. gada 15. marta spriedumu lietā T-73/98 *Prayon-Rupel*/Komisija, *Recueil*, II-867. lpp., 47. punkts).

57 No judikatūras arī izriet, ka iepriekšējās izskatīšanas procedūras laikā Komisijas veiktās izmeklēšanas nepietiekamais vai nepilnīgais raksturs ir norāde par nopietnu grūtību pastāvēšanu (šajā ziņā skat. iepriekš 55. punktā minēto spriedumu lietā *Cook*/Komisija, 37. punkts; 2001. gada 3. maija spriedumu lietā C-204/97 Portugāle/Komisija, *Recueil*, I-3175. lpp., 46.–49. punkts, un iepriekš 56. punktā minēto spriedumu lietā *Prayon-Rupel*/Komisija, 108. punkts).

58 Tā kā apstrīdētais lēmums tika pieņemts, neuzsākot oficiālās izmeklēšanas procedūru, Komisija to likumīgi varēja pieņemt tikai tad, ja iepriekšējās izskatīšanas stadijā nebija radušās nopietnas grūtības. Ja šādas grūtības būtu bijušas, šo lēmumu varētu atcelt šī iemesla dēļ vien, tāpēc ka nav veikta EK līgumā paredzētā uz sacikstes principu balstītā un padziļinātā pārbaude, pat ja netiktu pierādīts, ka Komisijas pēc būtības veiktais vērtējums ir juridiski vai faktiski kļūdainis.

59 No tā izriet, ka visi prasības pamati, ko prasītājas izvirzījušas attiecībā uz apstrīdēto lēmumu, ir jāizvērtē kopā, lai varētu novērtēt, vai tie ļauj identificēt nopietnas grūtības, sastopoties ar kurām Komisijai bija jāuzsāk EKL 88. panta 2. punktā paredzētā oficiālās izmeklēšanas procedūra (šajā ziņā skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 13. janvāra spriedumu lietā T-158/99 *Thermenhotel Stoiser Franz* u.c./Komisija, *Recueil*, II-1. lpp., 91. punkts, un 2007. gada 20. septembra spriedumu lietā T-375/03 *Fachvereinigung Mineralfaserindustrie*/Komisija, Krājumā nav publicēts, 67. un 77. punkts). Šajā ziņā vispirms ir jāizskata pirmais prasības pamats, kas attiecas uz EKL 23. un 25. panta vai EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu.

Par pirmo prasības pamatu, kas attiecas uz EKL 23. un 25. panta vai EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

- 60 Prasītājas apgalvo, ka jaunā atbrīvojuma no *AGL* režīma sekas ir tādas, ka no Īrijas ievestie minerālie materiāli tiek aplikti ar *AGL* pilnā apmērā (GBP 1,60 par tonnu), bet identiski Ziemeļīrijā izgatavoti produkti tiek aplikti ar šo nodokli tikai GBP 0,32 par tonnu apmērā, t.i., tikai 20% apmērā no pilnās *AGL* likmes. Īrijā reģistrētajiem ražotājiem pretēji Ziemeļīrijā reģistrētajiem ražotājiem turklāt neesot iespējas uzņemties saistības vides aizsardzības jomā, lai varētu izmantot atbrīvojuma no nodokļa režīmu. No tā izrietot diskriminācija nodokļu jomā, kas ir pretēja EKL 23. un 25. panta vai EKL 90. panta noteikumiem, kuriem ir viens un tas pats mērķis, proti, nodrošināt neizkropļotu konkurenci kopējā tirgū.
- 61 Prasītājas uzskata, ka tas, ka Komisija ir apstiprinājusi jauno atbrīvojuma no nodokļa režīmu, ir vēl pārsteidzošāks fakts, ņemot vērā, ka Komisija apstrīdētajā lēmumā —, neraugoties uz Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru Komisija nevar par saderīgu ar kopējo tirgu atzīt tādu atbalstu, ar kura īstenošanu tiek pārkāpti kādi EK līguma noteikumi, it īpaši, ja ar šiem noteikumiem, kā šajā lietā ar EKL 23. un 25. pantu vai EKL 90. pantu, ir paredzēts nodrošināt neizkropļotu konkurenci tirgū, — ir tieši secinājusi, ka šī režīma mērķis ir Ziemeļīrijas ražošanas nozares konkurētspējas aizsardzība attiecībā pret Īrijas ražotājiem. Līdz ar to pastāvēt nopietnas šaubas par šī jaunā atbrīvojuma no nodokļa saderīgumu ar kopējo tirgu.
- 62 Savā replikā prasītājas ir precizējušas, ka EK līguma noteikumi, kas aizliedz muitas nodokļus, kā arī visus maksājumus ar muitas nodokļiem līdzvērtīgu iedarbību (EKL

23. un 25. pants) un diskriminējošus iekšējos nodokļus tirdzniecībā (EKL 90. pants), nav piemērojami vienlaicīgi. Tomēr šie noteikumi esot papildinoša rakstura tiktāl, ciktāl EKL 90. panta mērķis esot izvairīties no tā, ka muitas nodokļu un maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums tiek apiets ar iekšējo nodokļu palīdzību. Līdz ar to, pirmkārt, EKL 23. un 25. panta un, otrkārt, EKL 90. panta piemērošanas jomu precīza nodalījuma definīcija ne vienmēr ir pavisam skaidra. Katrā ziņā saskaņā ar Tiesas judikatūrā izstrādātajiem kritērijiem *AGL* diskriminējošais raksturs ierindo to viena no šiem noteikumiem piemērošanas jomā. Prasītājas tiesas sēdē precizēja, ka saskaņā ar šo judikatūru tās sava pirmā prasības pamata ietvaros vispirms ir atsaukušās uz EKL 23. un 25. panta noteikumu pārkāpumu, bet vēlāk pakārtoti — uz EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu.

63 Attiecībā uz EKL 23. un 25. panta noteikumu pārkāpumu prasītājas apgalvo, ka šie panti aizliedz visa veida maksājumu piemērošanu ievestajiem ražojumiem, ja vien šie maksājumi neietilpst vispārējā iekšējo nodokļu sistēmā, kas ir piemērojama gan valsts, gan ievestajiem ražojumiem saskaņā ar vieniem un tiem pašiem kritērijiem, vai nav uzskatāmi par atlīdzību par importētājam faktiski sniegtu pakalpojumu. Tiesa ir nospriedusi, ka, lai varētu konstatēt, ka ievestajam ražojumam piemērotais maksājums ir vispārējās iekšējo nodokļu sistēmas sastāvdaļa, tam tajā pašā tirdzniecības stadijā ir vienādi jāskar pašmāju izcelsmes un ievestās preces un arī nodokli ģenerējošajam apstāklim ir jābūt vienādam attiecībā uz abiem preču veidiem.

64 Ziemeļīrijā *AGL* tiek piemērots ne tikai ar dažādām likmēm (GBP 0,32 un GBP 1,60), bet arī dažādās tirdzniecības stadijās, un līdz ar to tas nav vispārējās iekšējo nodokļu sistēmas sastāvdaļa. Tādējādi tiek radīta diskriminācija, jo ievestie minerālie materiāli pēc definīcijas vienmēr tiek aplikti ar nodokli atbilstoši ģenerējošajam apstāklim, kas atšķiras no pašmāju izcelsmes minerālajiem materiāliem piemērotā. Prasītājas apgalvo, ka no judikatūras izriet, ka EKL 23. un 25. panta noteikumi tiek pārkāpti, ja pašmāju izcelsmes ražojumiem un ievestajiem ražojumiem tiek piemēroti atšķirīgi

ģenerējošie apstākļi, neraugoties uz to, ka ievestajiem ražojumiem piemērotais nodoklis patiesībā ir zemāks nekā pašmāju izcelsmes ražojumiem piemērotais. Līdz ar to *AGL* kā nodoklis, kas ir īpaši piemērojams ievestajiem ražojumiem, esot nodoklis ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību.

- ⁶⁵ *AGL* esot nodoklis ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību arī tādēļ, ka tas ir īpaši izveidots tā, lai attiektos uz ievestajiem ražojumiem, nevis pašmāju izcelsmes ražojumiem. *AGL* Apvienotajā Karalistē esot piemērojams atsevišķiem minerālo materiālu ražotājiem, kuriem nav pienākuma *AGL* tālāk attiecināt uz patērētājiem, bet kuri var to pilnībā vai daļēji iekļaut darbības izmaksās. Tā kā Apvienotajai Karalistei nav iespējas aplikt ar nodokli ārpus tās teritorijas reģistrētus ražotājus, tā tādējādi apliek ar nodokli ievestos ražojumus.
- ⁶⁶ Gadījumā, ja Vispārējā tiesa uzskatītu, ka *AGL* piemērošana Ziemeļīrijā ievestajiem ražojumiem ir “vispārējās iekšējo nodokļu sistēmas sastāvdaļa” un līdz ar to tā nav kvalificējama kā nodoklis ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību, prasītājas apgalvo, ka ar to tiek pārkāpti EKL 90. panta noteikumi.
- ⁶⁷ Šajā ziņā prasītājas norāda, ka ārpus Ziemeļīrijas reģistrētajiem ražotājiem neesot iespējams noslēgt attiecīgus līgumus vides aizsardzības jomā, lai varētu piemērot *AGL* ar likmi 20% apmērā. Tiktāl, ciktāl attiecīgie ražojumi ir identiski, šī atšķirīgā attieksme — aizsargājot Ziemeļīrijas ražotājus no konkurences — esot pretrunā EKL 90. panta pirmajai daļai.
- ⁶⁸ Tas neatbilstot pastāvīgajai judikatūrai, saskaņā ar kuru dalībvalstis ir tiesīgas izveidot atšķirīgu nodokļu piemērošanas sistēmu attiecībā uz atsevišķiem ražojumiem tikai

tad, ja šī atšķirīgā attieksme ir saderīga ar Kopienų tiesībām. Attiecīgā atbalsta shēma neatbilstot šai judikatūrai, jo mazākā nodokļa piemērošanai izmantotais kritērijs pēc definīcijas ir piemērojams tikai pašmāju izcelsmes ražojumiem.

- ⁶⁹ Komisija vispirms norāda, ka prasītājas nav skaidri definējušas savas prasības apmēru. Esot grūti noteikt, vai prasības pamatā ir EKL 23. un 25. panta noteikumu pārkāpums vai EKL 90. panta noteikumu pārkāpums, vai arī visu šo noteikumu pārkāpums. Nepietiekot vien ar apgalvojumu, ka šie noteikumi ir piemērojami šajā lietā, nepamatojot, kā tieši katrs no tiem ir piemērojams šajā lietā.
- ⁷⁰ Šajā ziņā Komisija apgalvo, ka šajos iepriekš minētajos pantos ir reglamentēti dažādi jautājumi: EKL 23. un 25. pantā paredzēts ievedmuitas un izvedmuitas nodokļa un maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību aizliegums starp dalībvalstīm, bet EKL 90. pants attiecas uz citas dalībvalsts ražojumu diskrimināciju nodokļu jomā. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru noteikumi par maksājumiem ar līdzvērtīgu iedarbību un noteikumi par diskriminējošiem iekšējiem nodokļiem nav piemērojami vienlaicīgi, tapēc viens un tas pats maksājums nevar vienlaicīgi ietilpt abās no šīm kategorijām. Tā kā prasītājām ir pienākums precīzi norādīt noteikumus, kurus tās uzskata par pārkāptiem, Komisija uzskata, ka šāda veida prasības pamats, kurš ir nenoteikts un pretrunīgs, nevar tikt precizēts replikas stadijā, it īpaši ar tik detalizētiem argumentiem kā prasītāju izvirzītie. Šī iemesla dēļ vien šis prasības pamats saskaņā ar Reglamenta 44. pantu esot noraidāms kā nepieņemams.
- ⁷¹ Atbildē uz repliku Komisija arī norāda, ka prasītāju izvirzītais arguments par to, ka *AGL* esot maksājums ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību EKL 25. panta izpratnē, ir ticis izvirzīts pirmoreiz un tādējādi tas ir izvirzīts, pārkāpjot Reglamenta 48. panta 2. punkta noteikumus.

- 72 Gadījumā, ja Vispārējā tiesa nolemtu nenoraidīt šo prasības pamatu kā nepieņemamu, Komisija vispirms norāda, ka EKL 23. un 25. pants šajā lietā nešķiet piemērojami, jo apstrīdētais lēmums neattiecas uz ievadmuitas nodokļa piemērošanu Īrijas izcelsmes minerālajiem materiāliem. Komisija uzskata, ka *AGL* nav ieviestiem ražojumiem piemērots maksājums, bet gan kā minerālajiem materiāliem piemērots nodoklis tas ir vienai nozarei piemērots nodokļa maksājums. Ņemot vērā, ka šajā lietā Ziemeļīrijas ražotāji maksā vismaz 20% no *AGL*, nesāņemot nekādu pretatlīdzību, šie faktiskie apstākļi neatbilst nedz EKL 23. vai 25. pantā noteiktajam, nedz prasītāju izvirzītajai judikatūrai.
- 73 Attiecībā uz EKL 90. pantu Komisija uzskata, ka prasītāju izvirzītais apgalvojums par diskrimināciju nav pamatots. Komisija apgalvo, ka diskriminācija pastāv tikai tad, ja salīdzināmām situācijām tiek piemēroti dažādi noteikumi. Tomēr šajā gadījumā nesot konstatējama nedz tieša, nedz netieša diskriminācija.
- 74 Nodokļu kontekstā tas nozīmē, ka tādu nodokļu priekšrocību, kuru nevar saņemt nerezidents, var klasificēt kā atšķirīgu attieksmi starp divām nodokļa maksātāju kategorijām un līdz ar to kā diskrimināciju EK līguma izpratnē, ja vien nav konstatējama objektīvi atšķirīga situācija, kas var pamatot atšķirīgu attieksmi šajā jautājumā starp abām nodokļa maksātāju kategorijām. Šajā lietā tomēr pastāv objektīvi apstākļi, kas ir saistīti ar attiecīgo produktu raksturu, attiecīgās ražošanas nozares lokālo raksturu un īpašo Ziemeļīrijā pastāvošo situāciju.
- 75 Pakārtoti Komisija atgādina, ka uzņēmumu diferenciācija nodokļu jomā var būt pamatota ar attiecīgās sistēmas raksturu un vispārējo uzbūvi. Ņemot vērā, ka atbrīvojuma no nodokļa režīms ir īpaši izveidots ar mērķi novērst Ziemeļīrijas minerālo materiālu ražošanas nozarē pastāvošās grūtības, atbrīvojuma no nodokļa režīmu raksturo

tas, ka vienīgi Ziemeļīrijā izvietotie uzņēmumi var uzņemties saistības vides aizsardzības jomā ar Apvienotās Karalistes iestādēm.

- 76 Līdz ar to Komisija uzskata, ka tai nebija radušās nopietnas grūtības, bet tā tieši pretēji iepriekšējās izskatīšanas stadijas noslēgumā varēja secināt, ka paziņotais atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu.
- 77 Persona, kas iestājusies lietā, piekrīt Komisijas apsvērumiem, norādot, ka pirmais prasības pamats nav pietiekami precīzs un nav pamatots. Šajā lietā jautājums neesot nedz par muitas nodokli vai maksājumu ar līdzvērtīgu iedarbību, nedz arī par diskriminējošu iekšējo nodokli.
- 78 Persona, kas iestājusies lietā, tāpat norāda, ka visi Ziemeļīrijā reģistrētie uzņēmumi nesaņem daļēju atbrīvojumu no nodokļa 80 % apmērā. Tas esot piemērojams tikai uzņēmumiem, kas oficiāli ir noslēguši un pilda līgumus par ar vides aizsardzību saistītu mērķu īstenošanu. Vides aizsardzības jomā noslēgto līgumu ievērošana esot saistīta ar paaugstinātām šo līgumu īstenošanas izmaksām, kuras tiek kompensētas ar atbrīvojumu no nodokļa, turpretī ārpus Ziemeļīrijas reģistrētajiem uzņēmumiem šādas izmaksas nepastāvo.
- 79 Tāpat arī Apvienotajā Karalistē šajā jomā ieviestā vispārējā iekšējo nodokļu sistēma esot vienādi piemērojama gan pašmāju izcelsmes, gan ievestajiem ražojumiem. Īrijā reģistrētajiem uzņēmumiem līdz ar to netiekot piemērots atšķirīgs režīms

salīdzinājumā ar Apvienotajā Karalistē reģistrētajiem uzņēmumiem, kuriem nepastāv ar uzlabojumiem vides jomā saistīti izdevumi un kuri nesaņem kompensāciju daļēja atbrīvojuma no *AGL* veidā.

Vispārējās tiesas vērtējums

— Par pirmā prasības pamata pieņemamību

⁸⁰ Komisija, kā arī persona, kas iestājusies lietā, pirmkārt, norāda, ka pirmais prasības pamats, kas ir pārāk nenoteikts un pretrunīgs, ir noraidāms kā nepieņemams atbilstoši Reglamenta 44. pantam. Neesot skaidrs, ar kādu tiesību normu ir pamatota prasītāju celtā prasība.

⁸¹ Šajā ziņā ir jānorāda, ka saskaņā ar Tiesas Statūtu 21. pantu un Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunktu ikvienā prasības pieteikumā jābūt norādei par strīda priekšmetu un ir jābūt iekļautam kopsavilkumam par izvirzītajiem pamatiem. Šai norādei ir jābūt pietiekami skaidrai un precīzai, lai atbildētājs varētu sagatavot savu aizstāvību un lai Vispārējā tiesa varētu lemt par prasību, ja iespējams, bez papildu informācijas iesniegšanas. Lai nodrošinātu tiesisko drošību un labu pārvaldību tiesā un lai prasības pieteikums būtu pieņemams, pamata faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, ar kuriem prasība pamatota, vismaz kopsavilkuma veidā, kas ir sagatavots saskaņotā un saprotamā veidā, ir jāizriet no paša prasības pieteikuma teksta (Pirmās instances tiesas 2000. gada 25. jūlija rīkojums lietā T-110/98 *RJB Mining/Komisija, Recueil*,

II-2971. lpp., 23. punkts, un 2005. gada 3. februāra spriedums lietā T-19/01 *Chiquita Brands u.c./Komisija*, Krājums, II-315. lpp., 64. punkts).

⁸² Jākonstatē, ka prasības pieteikumā izmantotais termins “vai” acīmredzami nozīmē, ka prasītājas pakārtoti ir norādījušas, pirmkārt, uz EKL 23. un 25. panta noteikumu pārkāpumu un, otrkārt, uz EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu.

⁸³ Šīs prasības pieteikumā ietvertās norādes ir pietiekami skaidras un precīzas Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē, lai ļautu Komisijai sagatavoties savai aizstāvībai.

⁸⁴ Tiesas sēdē prasītājas precizēja, ka ar savu pirmo prasības pamatu tās vispirms ir vēlējušās norādīt uz EKL 23. un 25. panta noteikumu pārkāpumu un pakārtoti — uz EKL 90. panta noteikumu pārkāpumu.

⁸⁵ Šādos apstākļos ir jāsecina, ka pirmais prasības pamats ir pietiekami skaidrs un precīzs Reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkta izpratnē.

⁸⁶ Otrkārt, Komisija ir norādījusi, ka prasītāju arguments par to, ka *AGL* ir maksājums ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību EKL 25. panta izpratnē, pirmoreiz ir izvirzīts tikai replikas stadijā. Līdz ar to tas esot uzskatāms par jaunu prasības pamatu un tādējādi par tādu, kas izvirzīts pretēji Reglamenta 48. panta 2. punkta noteikumiem.

- 87 Saskaņā ar judikatūru tiesvedības laikā nav atļauts izvirzīt jaunus pamatus, izņemot gadījumus, kad tie ir saistīti ar tādiem tiesību vai faktiskiem apstākļiem, kas ir kļuvuši zināmi iztiesāšanas laikā, kā tas paredzēts Reglamenta 48. panta 2. punkta pirmajā daļā (iepriekš 81. punktā minētais rīkojums lietā *RJB Mining/Komisija*, 24. punkts). Savukārt tāds prasības pamats, kas ir tikai iepriekš pieteikumā par lietas ierosināšanu tieši vai netieši izvirzīta prasības pamata papildinājums un kas ir cieši saistīts ar šo iepriekš izvirzīto pamatu, ir pieņemams (skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 9. marta spriedumu lietā T-212/97 *Hubert/Komisija*, *Recueil FP*, I-A-41. un II-185. lpp., 87. punkts un tajā minētā judikatūra, un iepriekš 81. punktā minēto rīkojumu lietā *RJB Mining/Komisija*, 24. punkts).
- 88 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka prasības pieteikumā EKL 25. pants nebija tieši minēts. Tomēr prasītājas savā prasības pieteikumā ir norādījušas uz EKL 23. panta noteikumu pārkāpumu tiktāl, ciktāl no jaunā atbrīvojuma no nodokļa režīma izriet diskriminācija nodokļu jomā. Ir jāatgādina, ka saskaņā ar EKL 23. panta 1. punktu Kopienas pamats ir muitas savienība, kas aptver visu preču tirdzniecību. Šī savienība paredz, pirmkārt, dalībvalstīm aizliegt savstarpējas ievaduitas un izveduitas nodokļus, kā arī visus maksājumus ar šiem nodokļiem līdzvērtīgu iedarbību un, otrkārt, ieviest kopējus muitas tarifus dalībvalstu un trešo valstu tirdzniecībā (Tiesas 2007. gada 21. jūnija spriedums lietā C-173/05 *Komisija/Itālija*, Krājums, I-4917. lpp., 27. punkts).
- 89 Līdz ar to EKL 23. pants, kurā ir aizliegta muitas nodokļa piemērošana, un EKL 25. pants, kurā ir aizliegta maksājumu ar muitas nodoklim līdzvērtīgu iedarbību piemērošana, abi kopā ir uzskatāmi par nepieciešamu papildinātāju, kas rada vispārīgu aizliegumu (šajā ziņā skat. Tiesas 1962. gada 14. decembra spriedumu apvienotajās lietās 2/62 un 3/62 *Komisija/Luksemburga un Beļģija*, *Recueil*, 813. lpp.; iepriekš 88. punktā minēto spriedumu lietā *Komisija/Itālija*, 28. punkts un tajā minētā judikatūra, un 2007. gada 8. novembra spriedumu lietā C-221/06 *Stadtgemeinde Frohnleiten un Gemeindebetriebe Frohnleiten*, Krājums, I-9643. lpp., 27. punkts un tajā minētā judikatūra). Šis arguments tādējādi ir uzskatāms par iepriekš izvirzīta prasības pamata papildinājumu un ir atzīstams par pieņemamu atbilstoši Reglamenta 48. panta 2. punkta pirmajai daļai.

— Par pirmā prasības pamata pamatotību

- ⁹⁰ Atbilstoši šī sprieduma 57. punktā minētajai judikatūrai iepriekšējās izskatīšanas procedūras laikā Komisijas veiktās izmeklēšanas nepietiekamais vai nepilnīgais raksturs ir norāde par nopietnu grūtību pastāvēšanu.
- ⁹¹ Tāpat no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, kaut arī EKL 87. un 88. pantā paredzētās procedūras ietvaros Komisijai ir plaša rīcības brīvība, lai sniegtu savu atzinumu par valsts atbalsta shēmas saderīgumu ar kopējā tirgus prasībām, no EK līguma vispārējās struktūras izriet, ka šīs procedūras ietvaros nekādā ziņā nedrīkst rasties tāds rezultāts, kas būtu pretējs speciālajiem EK līguma noteikumiem (šajā ziņā skat. Tiesas 1980. gada 21. maija spriedumu lietā 73/79 Komisija/Itālija, *Recueil*, 1533. lpp., 11. punkts; 2000. gada 19. septembra spriedumu lietā C-156/98 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-6857. lpp., 78. punkts, un Pirmās instances tiesas 2001. gada 31. janvāra spriedumu apvienotajās lietās T-197/97 un T-198/97 *Weyl Beef Products* u.c./Komisija, *Recueil*, II-303. lpp., 75. punkts). Šis Komisijas pienākums nodrošināt saskaņību starp EKL 87. un 88. pantu un pārējiem EK līguma noteikumiem ir īpaši piemērojams tādā gadījumā, kad arī citos noteikumos ir paredzēts mērķis nodrošināt neizkropļotu konkurenci kopējā tirgū, kā šajā gadījumā, pirmkārt, EKL 23. un 25. pantā un, otrkārt, EKL 90. pantā, ar kuriem ir paredzēts nodrošināt preču brīvu apriti un konkurences pastāvēšanu starp pašmāju izcelsmes un ievestajiem ražojumiem. Pieņemot lēmumu par atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, Komisija nevar neņemt vērā konkurences kopējā tirgū apdraudējuma risku, ko rada atsevišķi saimnieciskās darbības subjekti (iepriekš 55. punktā minētais spriedums lietā *Matra*/Komisija, 42. un 43. punkts).
- ⁹² Līdz ar to tādu valsts atbalstu, ar kuru atbilstoši dažiem tā noteikumiem tiek pārkāpti citi EK līguma noteikumi, Komisija nevar atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu (iepriekš

91. punktā minētais spriedums lietā Vācija/Komisija, 78. punkts, un iepriekš 57. punktā minētais spriedums lietā Portugāle/Komisija, 41. punkts). Turklāt, izvērtējot, vai atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu, Komisijai ir jāņem vērā attiecīgajā tirgū pastāvošie apstākļi, tai skaitā nodokļu jomā (šajā ziņā skat. iepriekš 91. punktā minēto 1980. gada 21. maija spriedumu lietā Komisija/Itālija, 11. punkts, un iepriekš 57. punktā minēto spriedumu lietā Portugāle/Komisija, 42. punkts). No tā izriet, ka atbilstoši EK līguma sistēmai dalībvalsts nedrīkst īstenot vai atļaut atbalstu citu dalībvalstu izcelsmes ražojumu diskriminācijas nodokļu jomā veidā (šajā ziņā skat. Tiesas 1981. gada 27. maija spriedumu apvienotajās lietās 142/80 un 143/80 *Essevi* un *Salengo, Recueil*, 1413. lpp., 28. punkts).

⁹³ Saskaņā ar Tiesas judikatūru noteiktu atbrīvojuma no nodokļa vai nodokļu atvieglojumu tiesiskums, — it īpaši tad, ja to mērķis ir nodrošināt tādu ražošanu vai tādu uzņēmumu darbību, kas, nepastāvot šim īpašajām nodokļu priekšrocībām, vairs nebūtu rentablas paaugstināto ražošanas izmaksu dēļ, — ir pakļauts nosacījumam, ka dalībvalstis, kuras izmanto šīs iespējas, nediskriminējoši un neprotekcioniski un ar vieniem un tiem pašiem nosacījumiem attiecina šīs priekšrocības arī uz ievestajiem ražojumiem (šajā ziņā skat. Tiesas 1980. gada 27. februāra spriedumu lietā 168/78 Komisija/Francija, *Recueil*, 347. lpp., 16. punkts; 1980. gada 30. oktobra spriedumu lietā 26/80 *Schneider-Import*, *Recueil*, 3469. lpp., 9. punkts, un 1991. gada 18. aprīļa spriedumu lietā C-230/89 Komisija/Grieķija, *Recueil*, I-1909. lpp., 12. punkts).

⁹⁴ Prasītājas būtībā apgalvo, ka jaunais atbrīvojuma no AGL Ziemeļīrijā režīms, ko apstrīdētajā lēmumā apstiprinājusi Komisija, rada diskrimināciju nodokļu jomā, kas ir pretrunā EKL 23. un 25. pantam vai EKL 90. pantam, un tas esot uzskatāms par nopietnu grūtību pastāvēšanu.

- 95 Līdz ar to Vispārējai tiesai, pārbaudot, vai Komisijai, veicot attiecīgās atbalsta shēmas saderīguma izvērtējumu, bija jāuzsāk EKL 88. panta 2. punktā paredzētā procedūra, lai varētu izvērtēt, vai EKL 87. un 88. pants, skatot tos kopā ar EKL 23. un 25. pantu vai arī ar EKL 90. pantu, ir tikuši konsekventi piemēroti, ir jāizvērtē, vai iespējamā diskriminācija nodokļu jomā ir uzskatāma par norādi, kas liecina par nopietnu grūtību pastāvēšanu.
- 96 Šajā ziņā vispirms ir jānorāda — ko nav apstrīdējuši arī lietas dalībnieki —, ka jaunais atbrīvojuma no *AGL* režīms, kas ir apstiprināts ar apstrīdēto lēmumu, kā atbrīvojums no nodokļa ir atzīstams par valsts atbalstu EKL 87. panta izpratnē.
- 97 Turklāt ir jākonstatē, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija, pamatojoties uz iepriekš minēto, ir izvērtējusi atbrīvojumu no *AGL* attiecībā pret pamatnostādņem. Šajā ziņā Komisija ir atzinusi, ka *AGL* ir uzskatāms par pastāvošu nodokli un ka ir tikuši izpildīti pamatnostādņu 51.2. punktā minētie nosacījumi pamatnostādņu 51.1. punktā paredzēto noteikumu piemērošanai šāda veida nodoklim. Tāpat Komisija ir atzinusi, ka ir izpildīti pamatnostādņēs paredzētie nosacījumi, to skaitā nosacījums attiecībā uz to, ka atbrīvojuma no nodokļa saņēmējam ir jānomaksā ievērojama nodokļa daļa. Līdz ar to Komisija ir secinājusi, ka atbrīvojums no *AGL* ir saderīgs ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- 98 Visbeidzot ir jānorāda, — kas tāpat nav ticis apstrīdēts —, ka jautājums par iespējamo diskrimināciju nodokļu jomā, kas izriet no iespējamā EKL 23. un 25. panta noteikumu vai EKL 90. panta noteikumu pārkāpuma, apstrīdētajā lēmumā nav ticis izskatīts, jo tajā nav ietverta neviena atsauce uz kādu no šīm tiesību normām.

- 99 Tomēr nav apstrīdams, ka jaunā Ziemeļīrijā ieviestā un apstrīdētajā lēmumā apstiprinātā atbrīvojuma no nodokļa režīma rezultātā neapstrādātie minerālie materiāli, ko Ziemeļīrijā ieguvuši ražotāji, kas ir noslēguši līgumus vides aizsardzības jomā, tiek aplikti ar *AGL* 20% apmērā (GBP 0,32 par tonnu), turpretī identiski no Īrijas ievesti ražojumi tiek aplikti ar *AGL* pilnā apmērā (GBP 1,60 par tonnu). Tādējādi no *AGL* vispārējā režīma kopumā, kā arī no attiecībā uz Ziemeļīriju ieviestā atbrīvojuma no nodokļa režīma, kas apstiprināts ar apstrīdēto lēmumu, izriet, ka vieni un tie paši ražojumi tiek aplikti ar nodokli atšķirīgi.
- 100 Tāpat ir jāteic, kā tiesas sēdē norādījusi Komisija un Apvienotā Karaliste, ka Īrijā reģistrētie minerālo materiālu ražotāji saskaņā ar Apvienotajā Karalistē pastāvošo tiesisko regulējumu nevar noslēgt līgumu vides aizsardzības jomā. Īrijā reģistrētajiem minerālo materiālu ražotājiem nav arī nekādu citu iespēju izmantot atbrīvojuma no *AGL* režīmu, piemēram, pierādot, ka to darbība atbilst vides aizsardzības jomā noslēgtajiem līgumiem, kurus var noslēgt Ziemeļīrijā reģistrētie minerālo materiālu ražotāji.
- 101 Turklāt ir jāuzsver, ka *BAA* savā sūdzībā ir apgalvojusi, ka attiecīgās atbalsta shēmas mērķis ir tikai Ziemeļīrijas minerālo materiālu ražotāju konkurētspējas saglabāšana. *BAA* ir arī norādījusi, ka jaunais atbrīvojuma no nodokļa režīms var būtiski izkropļot un iespaidot tirdzniecību starp dalībvalstīm un ka tas nekādi nevar būt saderīgs ar kopējo tirgu atbilstoši EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktam.
- 102 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jānorāda, ka, apstrīdētajā lēmumā neizvērtējot jautājumu par iespējamo diskrimināciju nodokļu jomā starp attiecīgajiem pašmāju izcelsmes

ražojumiem un no Īrijas ievestajiem ražojumiem, Komisija nebija tiesīga pamatojoties uz Regulas Nr. 659/1999 4. panta 3. punktu pieņemt lēmumu necelt iebildumus par atbrīvojumu no *AGL*, par kuru bija paziņojušas Apvienotās Karalistes iestādes.

- 103 Šādos apstākļos apstrīdētais lēmums ir atceļams, neizskatot pārējos prasītāju izvirzītos prasības pamatus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 104 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisijai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus saskaņā ar prasītāju prasījumiem.
- 105 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis, kas iestājas lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Tātad Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (piektā palāta)

nospriež:

- 1) **atcelt Komisijas 2004. gada 7. maija Lēmumu C(2004) 1614, galīgā redakcija, ar kuru nolemts necelt iebildumus par attiecībā uz Ziemeļīriju pastāvošajā atbrīvojuma no nodokļa par minerālajiem materiāliem Apvienotajā Karalistē režīmā izdarītajiem grozījumiem;**

- 2) **Komisija sedz pati savus, kā atlīdzina *British Aggregates Association, Healy Bros. Ltd* un *David K. Trotter & Sons Ltd* tiesāšanās izdevumus;**

- 3) **Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.**

Vilaras

Prek

Ciucă

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2010. gada 9. septembrī.

[Paraksti]